

**ผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙
หรือโควิด-๑๙ และมาตรการของรัฐที่เกี่ยวข้อง ฉบับที่ ๕
(ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓)**

เอกสารฉบับนี้เป็นการศึกษาเบื้องต้นเรื่องผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และมาตรการของรัฐที่เกี่ยวข้อง ฉบับที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ โดยนำข้อมูลจากแหล่งข่าวและที่ได้รับจากสำนักส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชนมาประมวล วิเคราะห์ ภายใต้กรอบหลักการด้านสิทธิมนุษยชนตามที่รับรองในรัฐธรรมนูญ กฎหมายระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ไทยเป็นภาคีเช่นเดียวกับเอกสารสี่ฉบับที่ผ่านมา

ในครึ่งหลังของเดือนพฤษภาคม รัฐบาลได้ใช้มาตรการผ่อนคลายเป็นระยะที่ ๒ ต่อจากระยะที่ ๑ ซึ่งใช้ในครึ่งแรกของเดือนมีผลตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓ โดยให้สามารถดำเนินการหรือทำกิจกรรมบางอย่างในด้านเศรษฐกิจและการดำเนินชีวิต และด้านออกกำลังกาย การดูแลสุขภาพและสนทนากาแฟเพิ่มเติมเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนและขับเคลื่อนเศรษฐกิจภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด สำหรับผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนเนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และจากมาตรการของรัฐในช่วงวันที่ ๑๖ - ๓๑ พฤษภาคม มีดังนี้

๑. สถานการณ์ทั่วไป

ในครึ่งหลังของเดือนพฤษภาคม จำนวนผู้ติดเชื้อโควิด-๑๙ รายใหม่มีแนวโน้มลดลง และมีจำนวนต่ำกว่า ๕ รายต่อวัน บางวันไม่มีรายงานผู้ติดเชื้อรายใหม่ ยกเว้นวันที่ ๒๗ และ ๒๘ มีรายงานผู้ติดเชื้อใหม่จำนวน ๙ ราย และ ๑๑ ราย ตามลำดับ ทุกคนเป็นผู้ที่เดินทางมาจากต่างประเทศและกักตัวอยู่ใน state quarantine สำหรับข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ มีผู้ติดเชื้อสะสม ๓,๐๘๑ ราย รักษาหาย ๒,๙๖๓ ราย เสียชีวิตรวม ๕๗ ราย

ในพื้นที่ภาคใต้ พบว่ามีจำนวนผู้ติดเชื้อโควิด-๑๙ เพิ่มขึ้นจากครึ่งแรกของเดือนพฤษภาคม จำนวน ๑๓ คน จาก ๗๒๖ รายในครึ่งเดือนแรก (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม) เป็น ๗๓๙ รายในครึ่งเดือนหลัง (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม) ผู้ติดเชื้อรายใหม่ที่เพิ่มขึ้นในจังหวัดสงขลา ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส มาจากกลุ่มของนักศึกษาที่เดินทางกลับจากประเทศซาอุดีอาระเบีย

ด้านสภาวะความเครียดของประชาชน เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ กรมสุขภาพจิตให้ข้อมูลว่า ผลจากสำรวจและประเมินระดับความเครียดในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ นับแต่กลางเดือนมีนาคม

โดยประเมินทุก ๒ สัปดาห์ พบว่าเดือนพฤษภาคม ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความเครียดลดลง จากเดิมมีความเครียด ร้อยละ ๘ เป็นร้อยละ ๕.๖^๑

๒. การป้องกันและลดการแพร่ระบาดของการติดเชื้อไวรัส

เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม รัฐบาลได้มีมาตรการผ่อนคลายเป็นระยะที่ ๒ โดยลดช่วงเวลาเคอร์ฟิวลง เป็นตั้งแต่ ๒๓.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๐๔.๐๐ นาฬิกา ผ่อนคลายให้ดำเนินการหรือกิจกรรมบางอย่างเพิ่มเติม ทั้งด้าน เศรษฐกิจและการดำเนินชีวิต และด้านการออกกำลังกาย การดูแลสุขภาพ หรือสันทนาการ เช่น ให้จำหน่าย อาหารหรือเครื่องดื่มในภัตตาคาร และศูนย์อาหาร ฯ ให้เปิดดำเนินการจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคเพิ่มเติม ในห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า คอมมูนิตี้มอลล์ ให้เปิดดำเนินการร้านเสริมสวย ร้านทำเล็บ คลินิกเวชกรรม เสริมความงาม สถานที่ออกกำลังกายฟิตเนส เฉพาะส่วนที่เป็นการเล่นโยคะหรือฟรีเวท สถานที่หรือสนาม ออกกำลังกายในร่ม เฉพาะกีฬาประเภทที่มีได้ปะทะกันระหว่างผู้เล่น เป็นต้น มีผลบังคับใช้วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓^๒ โดยให้ผู้ประกอบการลงทะเบียนขอ QR Code ภายใต้โครงการไทยชนะ แล้วให้ผู้ใช้บริการสแกน QR Code ผ่านแอปพลิเคชันก่อนเข้ารับบริการ^๓ จากนั้นระบบจะส่งข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการและสถานที่ เข้ารับบริการไปยังฐานข้อมูลของกรมควบคุมโรค ซึ่งจะเก็บข้อมูลนี้ไว้ ๖๐ วัน กระนั้น มีผู้แสดงความกังวลว่า อาจเป็นละเมิดสิทธิในความเป็นส่วนตัว (privacy rights) โดยเฉพาะหากนำข้อมูลไปใช้เพื่อประโยชน์อื่นซึ่งเจ้าของ ข้อมูลไม่ได้ให้ความยินยอม ต่อมาโฆษก ศบค. ได้ชี้แจงว่า การทำแพลตฟอร์มไทยชนะไม่กระทบต่อสิทธิเสรีภาพ ส่วนบุคคลหรือนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในทางการเมือง โดยกระทรวงสาธารณสุขจะเป็นผู้ดูแลโดยมีเจตนา เพื่อการควบคุมโรคอย่างเดียว และข้อมูลดังกล่าวจะอยู่ประมาณ ๖๐ วัน หากไม่เกิดการติดเชื้อ ข้อมูลเหล่านี้ก็จะ

^๑ จาก กรมสุขภาพจิตเผยแพร่ผลสำรวจ หลังคลายล็อก แพทย์-ประชาชน เครียดลดลง , โดย LINETODAY, ๒๕๖๓. สืบค้น จาก https://today.line.me/TH/article/x3ZyOP?utm_source=copyshare

^๒ จาก ข้อกำหนดออกตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๗), ในราชกิจจานุเบกษา, ๒๕๖๓. สืบค้นจาก http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2563/E/114/T_0039.PDF

^๓ จาก คู่มือการลงทะเบียน กิจกรรม/กิจกรรม โครงการ “ไทยชนะ [อ้างอิงจากสถานะเฟซบุ๊ก], โดย ศูนย์ข้อมูล COVID - 19, ๒๕๖๓, ๑๗ พฤษภาคม. สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/informationcovid19/photos/pcb.142045667413766/142045380747128/>

ถูกลบออกไป^๔ นอกจากนี้ บริษัทขนส่ง จำกัด (บขส.) เริ่มเปิดเดินรถเส้นทางภาคเหนือ-อีสาน ในวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เตรียมเปิดเดินรถเส้นทางภาคใต้ในช่วงต้นเดือนมิถุนายน^๕

ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม รัฐบาลได้ประกาศขยายระยะเวลาสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักรออกไปอีก ๑ เดือน (วันที่ ๑ - ๓๐ มิถุนายน) เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรคดังกล่าวทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทยยังไม่สิ้นสุด โดยปรากฏข้อมูลเป็นที่ประจักษ์ว่าหลายประเทศยังคงมีการระบาดและมีจำนวนผู้ติดเชื้อในระดับสูง และเมื่อได้ผ่อนคลายหรือยกเลิกมาตรการควบคุมแล้วกลับพบการระบาดของโรคระลอกใหม่ในระดับรุนแรง ดังนั้น เพื่อให้การแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินดังกล่าวของรัฐบาลเป็นไปโดยมีเอกภาพรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพเพื่อรักษาไว้ซึ่งความปลอดภัยในชีวิตของประชาชนเป็นสำคัญ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องขยายระยะเวลาการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินต่อไปอีกระยะเวลาหนึ่ง^๖ นอกจากนี้ได้ขยายเวลาห้ามเที่ยวบินระหว่างประเทศทำการบินเข้าสู่ประเทศไทยเป็นการชั่วคราว จนถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓^๗ เช่นกัน

๓. มาตรการดูแลและเยียวยาแก่แรงงาน และเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบ

ในช่วงเดือนพฤษภาคมนี้ได้ใช้มาตรการผ่อนคลายระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒ และยังใช้มาตรการดูแลและเยียวยาด้านเศรษฐกิจแก่ผู้ได้รับผลกระทบกลุ่มต่าง ๆ ทั้งนี้มีรายงานเกี่ยวกับผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน ดังนี้

๓.๑ แรงงานในระบบ

ในช่วงครึ่งหลังของเดือนพฤษภาคมมีรายงานว่าผู้ประกอบการจำนวนหนึ่งได้เลิกจ้างงานหรือปรับลดแรงงาน โดยอ้างสาเหตุจากปัญหาเศรษฐกิจของโลกและการระบาดของโควิด-๑๙ เช่น บริษัท ชันสตาร์ เอ็นจิเนียริง (ประเทศไทย) จำกัด ผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์^๘ Mitsubishi Motors ปรับลดแรงงานโดยให้สมัครใจ

^๔ จาก ข่าวโฆษก ศบค.ยืนยัน ไทยชนะ ไม่กระทบต่อสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล, โดย The Thaiger, ๒๕๖๓. สืบค้นจาก <https://thethaiger.com/thai/news-th/โฆษกศบค-ยืนยัน-ไทยชนะ-ไม่>

^๕ จาก บขส. เตรียมเปิดเดินรถ, [อ้างอิงจากสถานะเฟซบุ๊ก], โดย ศูนย์ข้อมูล COVID - 19, ๒๕๖๓, ๑๕ พฤษภาคม. สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/informationcovid19/photos/pcb.141697957448537/141697804115219/>

^๖ จาก เรื่อง การขยายระยะเวลาการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร (คราวที่ ๒), ในราชกิจจานุเบกษา, ๒๕๖๓. สืบค้นจาก http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2563/E/122/T_0033.PDF

^๗ จาก ขยายเวลา ห้ามเที่ยวบินระหว่างประเทศทำการบินเข้าสู่ประเทศไทยเป็นการชั่วคราว [อ้างอิงจากสถานะเฟซบุ๊ก], โดย ศูนย์ข้อมูล COVID - ๑๙, ๒๕๖๓, ๑๗ พฤษภาคม. สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/caat.thailand/photos/pcb.1600422696787093/1600497670112929/>

^๘ จาก เช่นโควิดอีกราย บริษัทชิ้นส่วนฯ “ชันสตาร์ เอ็นจิเนียริง” ปลดพนักงาน, โดย ประชาชาติธุรกิจ, ๒๕๖๓, ๑๘ พฤษภาคม. สืบค้นจาก <https://www.prachachat.net/motoring/news-465869>

ลาออก^๙ บริษัทให้บริการสำรองห้องพักโรงแรมทางออนไลน์ได้ให้พนักงานหยุดงาน ๔ เดือน และลดเงินค่าจ้าง โดยไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้า ห้ามพนักงานเข้าที่ทำงาน ซึ่งพนักงานได้มีการร้องเรียนต่อศูนย์รับเรื่องร้องทุกข์ กระทรวงแรงงาน^{๑๐} เป็นต้น ทั้งนี้แรงงานในระบบประกันสังคมที่ถูกเลิกจ้างจะได้รับเงินทดแทนกรณีว่างงานที่เป็นผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ จากกองทุนประกันสังคม (ร้อยละ ๖๒ ของค่าจ้างรายวัน) ข้อมูล ณ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม สำนักงานประกันสังคม ได้ส่งจ่ายไปแล้วจำนวน ๑,๐๙๕,๓๙๙ ราย เป็นเงิน ๖,๐๕๒ ล้านบาท ได้ติดตามนายจ้างที่ยังไม่ได้ออกหนังสือรับรองการขอรับประโยชน์ทดแทน จำนวน ๒๙,๔๐๖ ราย และได้จัดตั้งศูนย์รับเรื่องร้องทุกข์/อุทธรณ์ โควิด-๑๙ ณ สำนักงานประกันสังคม สำนักงานใหญ่และสาขาทุกแห่ง ตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป^{๑๑} นอกจากนี้ กระทรวงการคลังได้มีเว็บไซต์ www.เราไม่ทิ้งกัน-ด้านการเงิน.com เพื่อเป็นช่องทางให้เข้าถึงข้อมูลมาตรการด้านการเงินของสถาบันการเงินของรัฐทุกแห่ง ในการช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนให้กับลูกค้าประชาชนและกลุ่มผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-๑๙^{๑๒}

๓.๒ แรงงานนอกระบบ

กระทรวงการคลังได้แบ่งปัญหาการเยียวยาตามมาตรการจ่ายเงินชดเชยรายได้ (๕,๐๐๐ บาท) ออกเป็น ๔ กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๑ กลุ่มผู้ได้รับสิทธิ แต่ชื่อบัญชีธนาคารไม่ตรงกับชื่อและนามสกุลที่ลงทะเบียนไว้ จำนวนประมาณ ๑ ล้านราย ได้แจ้งให้ดำเนินการแก้ไขแล้ว กลุ่มที่ ๒ กลุ่มผู้ลงทะเบียนไม่สำเร็จ เนื่องจากข้อมูลบัตรประชาชนไม่ถูกต้องจำนวน ๑.๗ ล้านราย อยู่ระหว่างพิจารณาหาแนวทางเยียวยา กลุ่มที่ ๓ กลุ่มที่ได้รับแจ้งว่าไม่ได้รับสิทธิเนื่องจากมีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แต่ปัจจุบันไม่ได้เป็นหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรแล้ว กระทรวงฯ ได้ตรวจสอบกับฐานข้อมูลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แล้ว และจะได้รับเงินเยียวยาภายในเดือนพฤษภาคม และกลุ่มที่ ๔ กลุ่มที่ยังไม่เคยลงทะเบียนรับสิทธิตามมาตรการนี้

^๙ จาก Mitsubishi Motors ปรับลดแรงงานในไทย เปิดโครงการสมัครใจลาออก หลังยอดขายรถตกหนักช่วงปิดเมือง-เคอร์ฟิว, โดย Brand Inside, ๒๕๖๓, ๑๔ พฤษภาคม. สืบค้นจาก <https://brandinside.asia/mitsubishi-thailand-early-retirement>

^{๑๐} จาก ร้องกระทรวงแรงงาน อ้างถูกนายจ้างหักค่าจ้างไม่เป็นธรรม, โดย Thai PBS, ๒๕๖๓, ๑๕ พฤษภาคม. สืบค้นจาก <https://news.thaipbs.or.th/content/292487>

^{๑๑} จาก สรุปข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรี ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓, โดย รัฐบาลไทย, ๒๕๖๓. สืบค้นจาก <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/31518>

^{๑๒} จาก คลังเปิดตัวเว็บไซต์ www.เราไม่ทิ้งกัน-ด้านการเงิน.com [ข้อมูลจากสถานะเฟซบุ๊ก], โดย ศูนย์ข้อมูล COVID - 19, ๒๕๖๓, ๒๖ พฤษภาคม. สืบค้นจาก https://www.facebook.com/informationcovid19/posts/145848343700165?__tn__=K-R

ซึ่งไม่สามารถลงทะเบียนเพิ่มเติมได้^{๑๓} และขยายระยะเวลาเรียกร้องเรียนจากเดิมซึ่งสิ้นสุดในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม เป็นวันที่ ๑๘ - ๒๙ พฤษภาคม ณ สาขาของธนาคารกรุงไทย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ศูนย์ดำรงธรรม จังหวัดและอำเภอ^{๑๔}

นอกจากนี้ ได้เพิ่มกลุ่มเป้าหมายที่จะได้รับเงินชดเชยรายได้ (๕,๐๐๐ บาท) ให้แก่กลุ่มนักกีฬา อาชีพ ๑๓ ชนิด ประกอบด้วย แบดมินตัน โบว์ลิ่ง ฟุตบอล กอล์ฟ สกุกเกอร์ เทนนิส ตะกร้อ วอลเลย์บอล บาสเกตบอล เทเบิลเทนนิส กีฬาแข่งรถยนต์ แข่งรถจักรยานยนต์ และมวย โดยแบ่งผู้มีสิทธิได้รับเงินฯ เป็น ๕ กลุ่ม ได้แก่ ๑) นักกีฬาอาชีพ ๒) บุคลากรกีฬาอาชีพ ๓) สมาคมกีฬาอาชีพ ๔) สโมสรกีฬาอาชีพ และ ๕) ผู้จัดการแข่งขัน^{๑๕}

๓.๔ เกษตรกร

ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๔ พฤษภาคม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธ.ก.ส.) โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากให้แก่เกษตรกรตามโครงการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาฯ (๕,๐๐๐ บาท) จำนวน ๔.๒๒ ล้านราย คิดเป็นเงิน ๒๑.๑๑ ล้านบาท โดยเป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานในสังกัด ๗ แห่ง ได้แก่ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมหม่อนไหม การยางแห่งประเทศไทย กรมสรรพสามิต และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย และให้เกษตรกรตรวจสอบสถานะการอุทธรณ์ทางเว็บไซต์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์^{๑๖} ทั้งนี้ มีรายงานว่าเกษตรกรบางคนที่มีบัญชีเงินฝากกับธนาคารอื่นได้รับการโอนเงินช่วยเหลือล่าช้า ซึ่ง ธ.ก.ส. ชี้แจงว่าอยู่ระหว่างการตรวจสอบข้อมูล^{๑๗}

^{๑๓} จาก ขอนแนะนำ ๔ กลุ่มหลักไม่จำเป็นต้องเดินทางไปร้องเรียนด้วยตนเอง [ข้อมูลจากสถานะเฟซบุ๊ก], โดย ศูนย์ข้อมูล COVID - 19, ๒๕๖๓, ๑๙ พฤษภาคม. สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/informationcovid19/photos/a.106455480972785/142907990660867/>

^{๑๔} จาก ยื่นเลย ๒ ช่องทางร้องทุกข์เราไม่ทิ้งกันรับเงินเยียวยา ๕ พันบาท, โดย The Bangkok insight, ๒๕๖๓, ๒๑ พฤษภาคม สืบค้นจาก <https://www.thebangkokinsight.com/362250/>

^{๑๕} จาก คนกีฬาเฮ! รับเงินเยียวยา COVID-19 คาดเริ่มจ่าย มิ.ย. นี้, โดย Thai PBS, ๒๕๖๓. สืบค้นจาก <https://news.thaipbs.or.th/content/292730>

^{๑๖} จาก โอนแล้ว๒หมื่นล้าน! เยียวยา เกษตรกร เคาะวันยื่นอุทธรณ์คนไม่ได้เงิน. โดย ข่าวสดออนไลน์. สืบค้นจาก https://www.khaosod.co.th/covid-19/news_4189319

^{๑๗} จาก โอด “เยียวยาเกษตรกร” ธ.ก.ส. โอนเงินจ่ายต่างธนาคารล่าช้า. โดย ฐานเศรษฐกิจ. สืบค้นจาก <https://www.thansettakij.com/content/435908>

ปัญหา ข้อจำกัด ผลกระทบ

ในช่วงครึ่งหลังของเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓ รัฐบาลได้เร่งจ่ายเงินเพื่อชดเชยรายได้ (๕,๐๐๐ บาท) แก่แรงงานนอกระบบให้ครบถ้วนและแก้ไขปัญหากลุ่มที่ยังไม่ได้รับเงินเยียวยา ในขณะที่เดียวกันยังมีแรงงานได้รับผลกระทบจากการเลิกจ้างหรือลดพนักงาน รัฐบาลมีแผนที่จะฟื้นฟูเศรษฐกิจโดยในเดือนเมษายนได้ออกกฎหมาย ๓ ฉบับ ได้แก่ พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหายิวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจ และสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ พระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ และพระราชกำหนดการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยรัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบกฎหมายทั้ง ๓ ฉบับ ดังกล่าว เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓

๔. มาตรการด้านการศึกษาและผลกระทบ

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแนวทางจัดการเรียนการสอนทางออนไลน์ (สถานศึกษา) ออนไลน์ (ทีวีทางไกลผ่านดาวเทียม) และออนไลน์ (ทางอินเทอร์เน็ต) ในช่วงครึ่งแรกของเดือนพฤษภาคมนั้น เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ สถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้เริ่มทดลองการเรียนการสอนแบบออนไลน์และทางไกลผ่านดาวเทียม ซึ่งพบว่ามีปัญหาและข้อจำกัดบางประการ เช่น เว็บไซต์ www.dltv.ac.th ของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมซึ่งเป็นช่องทางหลักในการเผยแพร่การเรียนการสอนแบบออนไลน์ไม่อาจรองรับคนใช้งานจำนวนมากไม่ได้^{๑๘} การเรียนทางไกลผ่านดาวเทียมต้องอาศัยอุปกรณ์หลายชนิด เช่น ดาวเทียมหรือกล่องรับสัญญาณทีวีดิจิทัล โทรศัพท์ที่มีระบบรองรับ (ส่วนมากเป็นรุ่นจอแบน) เป็นต้น ทำให้เด็กนักเรียนจำนวนหนึ่งไม่อาจเข้าถึงช่องทางการเรียนดังกล่าวได้เนื่องจากครอบครัวไม่เข้าใจในวิธีติดตั้งและใช้งานโทรศัพท์ และกล่องรับสัญญาณ ในครอบครัวมีบุตรหลานมากกว่า ๑ คนและเรียนต่างชั้นกันขณะที่มีโทรศัพท์จำนวนจำกัด บางครอบครัวเข้าใจผิดว่าต้องเรียนทางออนไลน์ จึงซื้อโทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ตโฟนให้แก่บุตรหลาน^{๑๙} ส่วนเด็กนักเรียนและโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกลหรือไม่มีไฟฟ้าใช้ ซึ่งมีข้อจำกัดในการเข้าการศึกษาในรูปแบบดังกล่าว ยังไม่พบว่ามีแนวทางช่วยเหลือที่ชัดเจนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีรายงานโรงเรียนบางแห่งได้มีความพยายามในการจัดการเรียนการสอนแก่เด็กในพื้นที่ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น โรงเรียนล่องแพวิทยา ต.แม่สวด อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน จัดห้องเรียนเคลื่อนที่ในโครงการ “ครูหลังม้า” โดยได้ส่งครูออกไปสอนเด็กนักเรียนตามหย่อมบ้านในลักษณะ

^{๑๘} จาก เริ่มแล้ววันแรก #เรียนออนไลน์ เว็บล่มตั้งแต่เช้า. โดย ชาวไทยพีบีเอส. สืบค้นจาก <https://news.thaipbs.or.th/content/292574>

^{๑๙} จาก ประมวลผลการแสดงความเห็นจากเฟซบุ๊กเพจสาธารณะ "หอมแล็บแพนด้า" เรียนออนไลน์วันแรกเป็นอย่างไรกันบ้าง. สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/163628970509962/posts/1355996561273191/>

คณะชั้น^{๒๐} โรงเรียนบ้านน้ำมิน ต.แม่ลาว อ.เชียงคำ จ.พะเยา ซึ่งมีไฟฟ้าแต่ไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตและสัญญาณโทรศัพท์ คณะครูได้นำอุปกรณ์กล่องรับสัญญาณโทรศัพท์เพื่อการศึกษาไปติดตั้งในหมู่บ้านห้วยเตี๋ยดอยนาง ต.ร่มเย็น อ.เชียงคำ จ.พะเยา ซึ่งเป็นหมู่บ้านชนเผ่าม้ง มีนักเรียนของโรงเรียนฯ ประมาณ ๕๐ คน^{๒๑} เป็นต้น

นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายให้มีการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาที่มีความพร้อมและความปลอดภัยจากการระบาดของโควิด-๑๙ ด้วย เช่น สถานศึกษาใน ๑๐ จังหวัดที่ไม่มีผู้ป่วยและ ๔๙ จังหวัดที่ไม่ระบาดในรอบ ๒๘ วัน โดยต้องจัดให้มีมาตรการป้องกันโรคและด้านสุขอนามัย^{๒๒} ส่วนการดูแลสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย กระทรวงศึกษาธิการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันกำหนดแนวทางในการดูแลสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในช่วงปิดเทอมระยะยาวและมาตรการป้องกันโควิด-๑๙ ในสถานรับเลี้ยงเด็ก และจัดทำมาตรการสำหรับการเปิดสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย ๖ มาตรการ เช่น การวัดไข้ การสวมหน้ากากอนามัย การเว้นระยะห่าง เป็นต้น หากสถานการณ์เอื้ออำนวยเข้าสู่สถานการณ์ที่ผ่อนปรนในลำดับถัดไป เด็กปฐมวัยจะได้ไปสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยและใช้เวลาในการเรียนตามช่วงวัยอย่างเพียงพอ^{๒๓}

ปัญหา ข้อจำกัด ผลกระทบ

แนวทางจัดการเรียนการสอนออนไลน์และการเรียนทางไกลผ่านดาวเทียมอาจเป็นอุปสรรคต่อโอกาสเข้าถึงการศึกษาของเด็กในครอบครัวที่ฐานะยากจนและยากจนที่สุด เด็กกลุ่มชาติพันธุ์ เด็กที่ต้องได้รับการช่วยเหลือเป็นพิเศษ เด็กในพื้นที่ห่างไกลซึ่งไม่มีไฟฟ้าหรือสัญญาณอินเทอร์เน็ต โรงเรียนขนาดเล็กหรือในพื้นที่ห่างไกลซึ่งไม่อาจจัดการเรียนออนไลน์ แม้ครึ่งหลังของเดือนพฤษภาคม กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายที่จะให้จัดการเรียนในสถานศึกษาบางแห่ง แต่การจัดการเรียนสำหรับเด็กกลุ่มนี้เป็นเรื่องของโรงเรียนแต่ละแห่ง ยังไม่มีแนวทางหรือการช่วยเหลือที่ชัดเจนจากส่วนกลาง

๕. สถานการณ์ในพื้นที่ภาคใต้

เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ มัสยิดส่วนใหญ่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้เปิดให้ประชาชนละหมาดวันศุกร์พร้อมกันครั้งแรก โดยสำนักจุฬาราชมนตรีได้ประกาศผ่อนปรนให้มีการละหมาดวันศุกร์

^{๒๐} จาก ร.ร.ห่างไกลบนพื้นที่สูง ผู้ปกครองยากจน ไร้ไฟฟ้าและอินเทอร์เน็ต ไม่พร้อมเรียนผ่านระบบออนไลน์. โดย คมชัด ลึก. สืบค้นจาก <https://www.komchadluek.net/news/lifestyle/431272>

^{๒๑} จาก ครูบ้านน้ำมิน ขนอุปกรณ์เรียนทางไกล ให้ลูกศิษย์ชนเผ่าได้เรียนเสริม ผู้ปกครอง-นร. สุดปลื้ม. โดย สยามรัฐ. สืบค้นจาก <https://siamrath.co.th/n/156839>

^{๒๒} จาก “ศธ.”อาจเปิดเรียนใน๑๐จังหวัด ที่ไม่เสี่ยงโควิด. โดย ฐานเศรษฐกิจ. สืบค้นจาก <https://www.thansettakij.com/content/434700>

^{๒๓} จาก อธิบดีกรมอนามัย เผย “สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย” เตรียมพร้อมเปิดบริการเฟส ๓. โดย มติชนออนไลน์. สืบค้นจาก https://www.matichon.co.th/covid19/thai-covid19/news_2201353

รวมถึงการจัดการละหมาดรวมหรือละหมาดใหญ่ในวันสิ้นสุดเดือนถือศีลอด หรือ ฮารีรายอ โดยมีสยิดต้องให้ผู้ที่จะมาละหมาดลงทะเบียนในรูปแบบฟอร์มที่กำหนดและปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านการป้องกันโรคของมัสยิด เช่น การสวมหน้ากากอนามัย การวัดอุณหภูมิก่อนเข้ามัสยิด และการละหมาดตามจุดที่กำหนด เป็นต้น^{๒๔} ส่วนการช่วยเหลือด้านอาหารและเครื่องอุปโภค มีรายงานว่าหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาสังคม^{๒๕} ได้จัดทำถุงยังชีพบรรจุเครื่องอุปโภคบริโภคเพื่อแจกจ่ายให้กับประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับความเดือดร้อนและผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มของคนเปราะบาง ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดเตียง และเด็กกำพร้า นอกจากนี้ในพื้นที่อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง ได้มีการมอบเครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่กลุ่มชาติพันธุ์ (ชนเผ่าซาไก (มันนิ)) ด้วย^{๒๖}

สำหรับการช่วยเหลือคนไทยในประเทศมาเลเซียที่ประสงค์กลับประเทศไทย สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ได้ให้บริการออกใบรับรองแพทย์โดยไม่มีค่าใช้จ่าย โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ณ เมืองยะโฮร์บาฮู และวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ นอกจากนี้ ที่ประชุมศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาฯ ได้มีมติเพิ่มโควตาผู้เดินทางเข้าประเทศไทยผ่านจุดผ่านแดนปาดังเบซาร์ และจุดผ่านแดนสุโหลงโก-ลกอีกวันละ ๒๕ คน จากเดิมด้านละไม่เกิน ๑๐๐ คนต่อวัน ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๘ เมษายน จนถึงวันที่ ๒ มิถุนายน มีคนไทยลงทะเบียนเดินทางกลับทั้งสิ้น ๑๕,๖๒๑ คน โดยเดินทางกลับเข้ามาแล้ว ๑๔,๕๔๕ คน เป็นการเดินทางข้ามแดนผ่านช่องทางถูกกฎหมาย ๑๑,๔๓๙ คน ช่องทางธรรมชาติหรือช่องทางผิดกฎหมาย ๓,๑๐๖ คน^{๒๗}

^{๒๔} จาก มัสยิดกว่า ๑,๐๐๐ แห่ง ๓ จังหวัดภาคใต้ เปิดละหมาดวันศุกร์, โดย ไทยพีบีเอส, ๒๕๖๓. สืบค้นจาก <https://news.thaipbs.or.th/content/292769>

^{๒๕} เช่น ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) กระทรวงมหาดไทย พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔ ส่วนหน้า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาคมผู้นำอิสลามชายแดนใต้ เครือข่ายผู้หญิงภาคประชาสังคม เป็นต้น

^{๒๖} จาก ชนเผ่ามันนิในปะเหลียนสุดปลื้ม เดินทางรับมอบสิ่งของฝ่าวิกฤตโควิด - ๑๙, โดย ผู้จัดการออนไลน์, ๒๕๖๓. สืบค้นจาก <https://mgronline.com/south/detail/9630000055453>

^{๒๗} จาก ๔๖ วันคนไทยจากมาเลย์กลับบ้าน ๑.๔ หมื่นราย, โดย สำนักข่าวอิศรา, ๒๕๖๓. สืบค้นจาก <https://www.isranews.org/article/south-news/south-slide/89302-fourtysix.html>, ๒๕๖๓.

ปัญหา ข้อจำกัด ผลกระทบ

การปิดโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นเวลานาน อาจส่งผลให้เด็กในพื้นที่ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีภาวะทุพโภชนาการสูงที่สุดในประเทศไทยและหลายคนพึ่งพิงอาหารกลางวันจากโรงเรียนหรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ได้รับอาหารอย่างเพียงพอหรือมีคุณภาพ^{๒๘}

นอกจากนี้ มีรายงานว่า มีประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้บางคนถูกระงับสัญญาณโทรศัพท์มือถือ อันสืบเนื่องจากการที่กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายใน ภาค ๔ ส่วนหน้า ขอให้ประชาชนในพื้นที่ลงทะเบียนซิมการ์ด โดยวิธีตรวจสอบใบหน้า (Face Recognition) ภายในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ ผู้ที่ไม่ดำเนินการ จะไม่สามารถใช้โทรศัพท์หมายเลขนั้นได้^{๒๙} และจากการสอบถามมูลนิธิพัฒนาวัฒนธรรมทราบว่ามีผู้ร้องเรียนในเรื่องนี้ไปยังมูลนิธิฯ กว่า ๒๐๐ ราย ส่วน กสม. ยังไม่ได้รับการร้องเรียนเรื่องดังกล่าว ในเรื่องนี้ภาคประชาสังคมได้แสดงความกังวลว่า ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ และการมีมาตรการของรัฐที่เกี่ยวข้อง ผู้ที่ถูกระงับสัญญาณโทรศัพท์มือถืออาจเข้าไม่ถึงข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อการป้องกัน ควบคุมและรักษาโรคโควิด-๑๙ รวมถึงการติดต่อสื่อสาร การขอความช่วยเหลือด้านสาธารณสุขหรืออื่นใด ตลอดจนการศึกษาผ่านระบบออนไลน์ของเด็กในพื้นที่^{๓๐}

๖. มาตรการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลกลุ่มต่าง ๆ และผลกระทบ

๖.๑ คนไร้บ้าน

ที่ผ่านมาการให้ความช่วยเหลือแก่คนไร้บ้านและคนในชุมชนแออัด ที่ทำโดยหน่วยงานของรัฐ องค์กรพัฒนาเอกชนจะเน้นการให้ความช่วยเหลือด้านอาหาร ที่อยู่อาศัย ตรวจเชื้อโควิด-๑๙ ในพื้นที่ แจกจ่ายอุปกรณ์ป้องกันโรค (หน้ากากอนามัย ฯลฯ) เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓ มีรายงานว่ากระทรวงการคลัง และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) เตรียมเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง เช่น คนชรา เด็ก ผู้พิการ คนที่ตกหล่นไม่ได้รับเงินช่วยเหลือ รวมถึงคนไร้บ้าน ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายประมาณ ๑๓ - ๑๔ ล้านคน^{๓๑} ต่อมาวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓ คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบการจ่ายเงินเยียวยา

^{๒๘} จาก เครียด-ขาดอาหาร แรงกดดันชีวิตเด็ก ๓ จว.ใต้ เมื่อโควิดบิดวิถีเดือนรอมฎอน, โดย เวิร์คพอยท์นิวส์, ๒๕๖๓. สืบค้นจาก <https://workpointnews.com/2020/05/20/unicef-ramadan2020-covid-19/>

^{๒๙} จาก ๕ องค์กรสิทธิได้ร่อนแถลงการณ์ยุติตัดสัญญาณมือถือซี้กระทบ ปชช. ช่วงโควิด-ละเมิดความเป็นส่วนตัว, โดย ไทยโพสต์, ๒๕๖๓. สืบค้นจาก <https://www.thaipost.net/main/detail/66158>

^{๓๐} จาก ๕ องค์กรสิทธิได้ร่อนแถลงการณ์ยุติตัดสัญญาณมือถือซี้กระทบ ปชช. ช่วงโควิด-ละเมิดความเป็นส่วนตัว, โดย ไทยโพสต์, อ้างแล้ว.

^{๓๑} จาก เตรียมตัวให้พร้อม! เดือนหน้า "คนมีลูก" รับไปเลย ๓,๐๐๐ บาท. โดย thebangkokinsight. สืบค้นจาก <https://www.thebangkokinsight.com/360873/>

(๑,๐๐๐ บาทต่อเดือน ระหว่างพฤษภาคม – กรกฎาคม) ให้แก่กลุ่มเปราะบาง ได้แก่ เด็กแรกเกิดถึง ๖ ขวบ ผู้สูงอายุ และผู้พิการ จำนวน ๑๓ ล้านราย เพิ่มเติมจากเงินอุดหนุน/เบี้ยรายเดือนที่ทั้ง ๓ กลุ่มได้รับอยู่แล้ว แต่ไม่รวมคนไร้บ้าน

ปัญหา ข้อจำกัด ผลกระทบ

ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่าแม้คนไร้บ้านจะได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ และมาตรการของรัฐ (เคอร์ฟิว การให้ทำงานจากบ้าน ฯลฯ) แต่ความช่วยเหลือที่ได้รับเป็นความช่วยเหลือโดยส่วนราชการบางแห่ง (กระทรวง พม. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ภาคเอกชน ภาคประชาชน ประกอบกับเงื่อนไขการขอรับความช่วยเหลือทางการเงินตามมาตรการของรัฐเช่น เงินชดเชยรายได้ (๕,๐๐๐ บาท) จำเป็นต้องมีเลขประจำตัวประชาชนและบัญชีธนาคาร ทำให้คนกลุ่มนี้ไม่อาจเข้าถึงความช่วยเหลือทางการเงิน

๖.๒ ผู้สูงอายุ

ช่วงครึ่งแรกของเดือนพฤษภาคม ในบางจังหวัดได้มีคำสั่งกำหนดให้สถานดูแลผู้สูงอายุและผู้มีภาระพึ่งพิงบางประเภทเปิดให้บริการได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด ส่วนครึ่งหลังของเดือน มีรายงานว่าผู้สูงอายุเสียชีวิตจากการติดเชื้อโควิด-๑๙ เพิ่มขึ้น ๑ ราย ทำให้มีผู้สูงอายุที่เสียชีวิตรวม ๒๑ ราย หรือร้อยละ ๓๖.๘ ของผู้เสียชีวิตทั้งหมด ๕๗ ราย^{๑๒} นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบให้จ่ายเงินเยียวยาผู้สูงอายุ รวมถึงผู้สูงอายุจำนวน ๙.๖๖ ล้านคน (รายละเอียดตามข้อ ๖.๑) ทั้งนี้ หากกลุ่มเปราะบางดังกล่าวได้รับเยียวยาตามมาตรการดูแลและเยียวยาอื่น เช่น โครงการเราไม่ทิ้งกัน และเยียวยาเกษตรกรอยู่แล้ว ก็สามารถรับเงินเยียวยาตามมาตรการนี้ได้^{๑๓}

๖.๓ สตรีและบุคคลหลากหลายทางเพศ

เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เครือข่ายภาคประชาสังคมได้ขอให้กรมอนามัยมีมาตรการแก้ไขปัญหาผู้หญิงที่ประสงค์ทำแท้งแต่มีอุปสรรค เนื่องจากช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ สถานบริการสุขภาพบางแห่งหยุดให้บริการยุติการตั้งครรภ์ชั่วคราวเพื่อช่วยงานค้นหาและดูแลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด-๑๙ หรือกำหนดจำนวน (โควตา) ผู้รับบริการ และเพิ่มความเข้มงวดในการส่งต่อผู้ป่วยจากพื้นที่เสี่ยงติดเชื้อโควิด-๑๙ ในช่วงการแพร่ระบาดมีสถานบริการสุขภาพที่ให้บริการลดลงจากเดิม ๑๔๒ แห่ง เป็น ๗๑ แห่ง มี ๔ แห่งที่ให้บริการยุติการตั้งครรภ์กรณีอายุครรภ์ ๑๒ สัปดาห์ขึ้นไป ในส่วนผู้หญิงเองมีความกังวลว่าอาจต้องถูกกักตัวหากเดินทางข้ามจังหวัด และเสี่ยงต่อการถูกเลิกจ้าง เครือข่ายฯ ขอให้นำเทคโนโลยี “การดูแลรักษาทางไกล (Tele-medicine)” มาใช้โดยให้แพทย์ให้คำปรึกษาออนไลน์ทั้งในช่วงก่อนและหลังการใส่ยาในผู้หญิงที่ต้องการยุติการตั้งครรภ์ที่มี

^{๑๒} จาก ไทยพบผู้ป่วยโควิด-๑๙ รายใหม่ ๒ ราย เสียชีวิต ๑ ราย , โดย LINE TODAY, ๒๕๖๓. สืบค้นจาก https://today.line.me/TH/article/lnzYo0?utm_source=copyshare

^{๑๓} จาก กรม.จัดให้อีก ๓ พันบาท เคาะเยียวยาเด็ก-คนแก่-คนพิการ ๑๓ ล้านคน, โดยข่าวสดออนไลน์, ๒๕๖๓. สืบค้นจาก https://www.khaosod.co.th/special-stories/news_4201141

อายุครรภ์ต่ำกว่า ๑๒ สัปดาห์ โดยเรื่องนี้ กรมอนามัยขอให้ใช้วิธีการให้แพทย์ออกหนังสือส่งตัวให้ผู้หญิงเดินทางไปรับบริการในจังหวัดที่มีสถานบริการไปก่อน เนื่องจากยังกังวลต่อข้อเสนอเรื่องการนำเทคโนโลยี “การดูแลรักษาทางไกล (Tele-medicine)” มาใช้^{๓๔}

นอกจากนี้ มีรายงานว่ากลุ่มผู้ประกอบการประเภทสถานบันเทิง ผับ บาร์ขอให้เปิดบริการได้ โดยกำหนดไว้ในมาตรการผ่อนคลายเป็นระยะที่ ๓ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาผ่อนคลายเป็นระยะการบังคับใช้มาตรการในการป้องกันและยับยั้งการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙^{๓๕}

๖.๔ เด็ก

ช่วงเดือนเมษายนถึงครั้งแรกของเดือนพฤษภาคม กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ได้ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น (อาหาร เตรียมช่วยเหลือเรื่องค่าเทอม) แก่เด็กในครอบครัวยากจนในชุมชนแออัด ในครึ่งหลังของเดือนพฤษภาคม มีข้อมูลว่าบุคลากรทางการแพทย์ได้แสดงความห่วงใยเกี่ยวกับภาวะทุพโภชนาการของเด็กเนื่องจากปิดเทอมนาน โดยเฉพาะในเด็กยากจนและเด็กด้อยโอกาสที่ต้องพึ่งพิงอาหารกลางวันจากโรงเรียน ซึ่งมีจำนวนประมาณ ๗๕๐,๐๐๐ คน^{๓๖} เป็นนักเรียนที่มีภาวะทุพโภชนาการซึ่งเรียนในระดับประถมศึกษาจำนวน ๒๙,๙๙๑ คน^{๓๗} และหากเป็นนักเรียนที่มีเลขประจำตัวขึ้นต้นด้วยอักษร G ซึ่งยังไม่มีเลขประจำตัว ๑๓ หลัก จะไม่ได้รับการช่วยเหลือเรื่องอาหารกลางวันจากโรงเรียน เนื่องจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งแก่โรงเรียน ว่าไม่สามารถอุดหนุนงบประมาณอาหารกลางวันและอาหารเสริมนมได้เพราะไม่ใช่ราษฎรไทย^{๓๘}

ในเรื่องนี้ ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และ กสศ. ระบุว่า มีมาตรการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเด็กยากจนพิเศษ โดย กสศ. จะจัดสรรเงินอุดหนุนเพิ่มเติมให้กับนักเรียนที่ได้รับเงินอุดหนุนแบบมีเงื่อนไขต่อเนื่องจากปีการศึกษา ๒๕๖๒ และมีรายชื่อการรับเงินอุดหนุน ภาคเรียนที่ ๒/๒๕๖๒

^{๓๔} จาก บทความพิเศษ : ‘โควิด-๑๙’กระทบผู้หญิง เข้าไม่ถึง ‘ทำแท้งปลอดภัย’ , โดย แนวหน้า, ๒๕๖๓. ๒๑ พฤษภาคม, สืบค้นจาก <https://www.naewna.com/likesara/494049>

^{๓๕} จาก คัดต่อ ‘ถูกเงิน’ แต่คลายล็อกเฟส ๓ เพิ่ม สมช.เห็นใจ ‘นวดไทย-ผับบาร์’ ให้ขงแนวทางใหม่ขอไฟเขียว , โดย มติชนออนไลน์, ๒๕๖๓. สืบค้นจาก https://www.matichon.co.th/covid19/thai-covid19/news_2195253

^{๓๖} จาก ปิดเทอมนานกระทบปากท้องเด็กยากจน ๗.๕ แสนคน ขาดแคลนอาหาร, โดย ฐานเศรษฐกิจ, ๒๕๖๓. ๒๓ พฤษภาคม, สืบค้นจาก https://www.thansettakij.com/content/normal_news/435611

^{๓๗} จาก แรงลดผลกระทบโภชนาการเด็กในช่วงเลื่อนเปิดเทอม , โดย กรุงเทพธุรกิจ, ๒๕๖๓.๗ พฤษภาคม, สืบค้นจาก <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/879514>

^{๓๘} จาก ยื่นหนังสือถึงนายท้าวอนสนับสนุนงบประมาณอาหารกลางวันเด็กรหัส G ๘ หมื่นคน ชี้เป็นกลุ่มเปราะบาง-หวั่นวิกฤตโควิดซ้ำเติมจนเลิกเรียนกลางคัน , โดย สำนักข่าวชายขอบ, ๒๕๖๓. สืบค้นจาก https://transbordernews.in.th/home/?p=25272&fbclid=IwAR2mb0iW8XwGldlHtvzt7iRo4vxDnZ7nxS7q0VegMh6JSPFrI6U_8Xvnp3E

ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๑-๖ จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ คน (รวมเด็กที่มีภาวะทุพโภชนาการข้างต้น) ในอัตราคนละ ๖๐๐ บาท^{๓๙} นอกจากนี้ กสศ. มีโครงการ “สู้วิกฤติให้น้องอิ่ม คนละมือ เพื่อมือน้อง” โดยรับบริจาคอาหารกลางวัน ๓๐ วัน วันละ ๒๐ บาท ต่อนักเรียน ๑ คน และร่วมกับภาคธุรกิจจำหน่ายข้าวสารอาหารแห้งในราคาเท่าทุนหรือต่ำกว่าทุนให้แก่โรงเรียน^{๔๐}

ส่วนการให้นักเรียนได้รับอาหารกลางวันที่มีคุณภาพทางโภชนาการช่วงเปิดเทอม (ตั้งแต่ ๑ กรกฎาคม เป็นต้นไป) กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางดำเนินโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ซึ่งกำหนดประเภทของนม และโครงการสนับสนุนอาหารกลางวันในโรงเรียน แบ่งเป็น กรณีการสอนออนไลน์/สลับวันเรียนซึ่งจะจ่ายค่าอาหารกลางวันแก่ผู้ปกครอง กรณีจัดการเรียนการสอนชดเชย สำหรับช่วงปิดภาคเรียน (ระหว่างวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ถึง ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓) คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อให้ นักเรียนที่ไม่ได้มาโรงเรียนได้รับอาหารเสริม (นม) และอาหารกลางวันด้วย^{๔๑}

ปัญหา ข้อจำกัด ผลกระทบ

เมื่อพิจารณาแนวทางจัดหาอาหารกลางวันที่มีคุณภาพช่วงปิดเทอม ซึ่งมอบให้กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการร่วมกับกระทรวงอื่นนั้น ขณะนี้ยังไม่เห็นมาตรการที่ชัดเจนที่จะประกันว่าเด็กนักเรียน โดยเฉพาะกลุ่มที่ยากจน มีภาวะทุพโภชนาการ จะเข้าถึงการช่วยเหลือดังกล่าวได้อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะเด็กในพื้นที่ห่างไกล

๖.๕ คนพิการ

คนพิการยังคงประสบความเดือดร้อนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และมาตรการของรัฐที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะคนพิการรุนแรงที่ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ คนพิการที่ไม่มีงานทำ อาทิกลุ่มหมอนวดพิการ^{๔๒} ในเดือนเมษายน รัฐบาลขอให้ธนาคารอำนวยความสะดวกเรื่องการเปิดบัญชีให้แก่คนพิการ

^{๓๙} จาก เร่งลดผลกระทบโภชนาการเด็กในช่วงเลื่อนเปิดเทอม , โดย กรุงเทพธุรกิจ, ๒๕๖๓.๗ พฤษภาคม, อ้างแล้ว

^{๔๐} จาก ก.ศึกษาธิการ สั่งเร่งลดผลกระทบโควิด-๑๙ จัดสรรงบค่าอาหารช่วยนักเรียนในครอบครัวยากจน , โดย WORKPOINTNEWS, ๒๕๖๓. สืบค้นจาก <https://workpointnews.com/2020/05/08/education-lunce/>

^{๔๑} จาก มติ ครม.ที่เกี่ยวข้องการศึกษา เตรียมจ้างผู้ช่วยครูปฐมวัย ๑ หมื่นคน และการดำเนินโครงการนมโรงเรียน และอาหารกลางวัน , โดย ศธ ๓๖๐, ๒๕๖๓., ๑๙ พฤษภาคม, สืบค้นจาก moe360.blog/2020/05/19/มติ-กรม-ที่เกี่ยวข้องการ/

^{๔๒} จาก ขาดรายได้มาหลายเดือน! ‘หมอนวดตบอด’ เดินสายนวดตีลเวอรี่ประทังชีวิต, โดย เส้นทางเศรษฐีออนไลน์, ๒๕๖๓, ๒๒ พฤษภาคม. สืบค้นจาก https://www.sentangsedtee.com/today-news/article_149970

กระนั้นในครั้งหลังของเดือนพฤษภาคม พบว่าธนาคารหลายแห่งปฏิเสธไม่ให้คนพิการเปิดบัญชีเงินฝากธนาคาร^{๔๓} ส่งผลให้คนพิการไม่สามารถเข้าถึงมาตรการดูแลและเยียวยาของรัฐบาลซึ่งต้องทำผ่านบัญชีธนาคาร อาทิ มาตรการเยียวยาช่วยเหลือคนพิการในช่วงภาวะวิกฤติการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ (จ่ายครั้งเดียว ๑,๐๐๐ บาท แก่คนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการและบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ) พบว่าคนพิการได้รับเพียงเบี้ยคนพิการ แต่ยังไม่ได้รับเงินตามมาตรการนี้^{๔๔}

ในการแก้ปัญหาข้างต้น กรมบัญชีกลาง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ได้ดำเนินการ ดังนี้ คนพิการที่ได้รับเบี้ยความพิการอยู่แล้ว ให้กรมบัญชีกลางโอนเงินเข้าบัญชีคนพิการโดยตรง ซึ่งมีจำนวน ๑,๖๐๐,๐๐๐ กว่าคน ส่วนผู้ที่ไม่มีบัญชีธนาคาร ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจ่ายเป็นเงินสด ซึ่งมีจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ กว่าคน^{๔๕} คนพิการที่ไม่ได้รับเบี้ยความพิการ ซึ่งมี ๖๐,๐๐๐ กว่าคน ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดโอนเงินเข้าบัญชีคนพิการโดยตรง หรือจ่ายเป็นเงินสดทั้งหมดนี้ คาดว่าจะจ่ายแล้วเสร็จภายในวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๓

มาตรการดูแลและเยียวยาเพิ่มเติมในเดือนพฤษภาคม คือ มาตรการการช่วยเหลือเยียวยา กลุ่มเปราะบางที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-๑๙ รวมถึงคนพิการ รายละเอียดในข้อ ๖.๑

ส่วนมาตรการดูแลและเยียวยาทางการเงินอื่นและปัญหาที่พบ เช่น มาตรการกู้ยืมเงินทุน “ลูกเงิน” เพื่อประกอบอาชีพ วงเงินไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาทต่อคน ขณะนี้อยู่ระหว่างแก้ไขระเบียบหรือประกาศที่เกี่ยวข้อง และการจะได้รับเงินกู้ต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัด ซึ่งกระบวนการดังกล่าวอาจยุ่งยากและก่อให้เกิดความล่าช้าต่อใช้มาตรการดังกล่าว^{๔๖} และมีธนาคารบางแห่งไม่ยอมให้เด็กพิการทางสติปัญญาอายุไม่เกิน ๑๘ ปี เปิดบัญชีธนาคาร แม้มีผู้ปกครองร่วมเปิดด้วย^{๔๗} มาตรการการพักชำระหนี้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ เป็นระยะเวลา ๑๒ เดือน (เมษายน ๒๕๖๓ - มีนาคม ๒๕๖๔) พบว่าต้องให้ลูกหนี้และผู้ค้ำประกันแสดงเจตจำนงและลงนามรับรองตามแบบฟอร์มที่กำหนด

^{๔๓}จาก คนพิการชี้เข้าไม่ถึงเงินเยียวยาโควิด - ๑๙ เพราะธนาคารไม่ให้ทำธุรกรรมการเงิน, โดย thisable.me, ๒๕๖๓. ๒๖ พฤษภาคม, สืบค้นจาก <https://thisable.me/content/2020/05/624>

^{๔๔}จาก ร้องรัฐบาลเร่งเยียวยา "๑๐๐๐ บาท" คนพิการช่วง COVID – ๑๙, โดย ไทยพีบีเอส, ๒๕๖๓. สืบค้นจาก <https://news.thaipbs.or.th/content/292652>

^{๔๕}จาก ไขข้อสงสัย คนพิการจะได้รับเงินเยียวยา ผ่านช่องทางใด คนไม่มีบัญชีทำอย่างไร? , โดย มติชนออนไลน์, ๒๕๖๓. สืบค้นจาก https://www.matichon.co.th/politics/news_2204461

^{๔๖}จาก ภาครัฐเครือข่ายสมาคมคนพิการ ยื่น ส.ว. ขอเข้าถึงธุรกรรมการเงิน , โดย เนชั่นทีวี, ๒๕๖๓. สืบค้นจาก <https://www.nationtv.tv/main/content/378778244/>

^{๔๗}จาก คนพิการชี้เข้าไม่ถึงเงินเยียวยาโควิด - ๑๙ เพราะธนาคารไม่ให้ทำธุรกรรมการเงิน, โดย thisable.me, ๒๕๖๓. สืบค้นจาก <https://thisable.me/content/2020/05/624>

และส่งกลับไปยังสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดก่อน ซึ่งสร้างความลำบากแก่คนพิการ ไม่ใช่การพักชำระหนี้ที่เป็นไปโดยอัตโนมัติ

๖.๖ ผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิ และกลุ่มชาติพันธุ์

ครั้งแรกของเดือนพฤษภาคม มีรายงานว่ากลุ่มชาติพันธุ์บางกลุ่ม เช่น ชาวเล เกาะหลีเป๊ะ ประสบอุปสรรคในการเข้าถึงความช่วยเหลือตามมาตรการของรัฐซึ่งกำหนดให้ต้องลงทะเบียนและมีบัญชีธนาคาร ในครั้งหลังของเดือนมีรายงานว่า มีชาวเล เกาะหลีเป๊ะ หลายคนสามารถทยอยเปิดบัญชีธนาคารได้ด้วยความช่วยเหลือของธนาคาร^{๔๘} ทำให้สามารถเข้าถึงมาตรการช่วยเหลือได้ง่ายขึ้น

นอกจากนี้ มีข้อเสนอว่าผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิที่อาศัยในประเทศไทยหลายคนมีทะเบียนราษฎร และเลขประจำตัว ๑๓ หลัก อาทิ คนที่เข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย ชนกลุ่มน้อยกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มคนที่ถูกจำหน่ายชื่อออกจากระบบทะเบียนราษฎรและอยู่ในกระบวนการขอคืนชื่อเข้าทะเบียนบ้าน (กลุ่มคนไทยพลัดถิ่นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์และจังหวัดระนอง คนไร้รัฐที่ตกหล่นการสำรวจ) ซึ่งทุกคนได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ และมาตรการของรัฐ ดังนั้น มาตรการดูแลและเยียวยาจึงควรพิจารณาให้ครอบคลุมกลุ่มคนไร้สัญชาติที่มีชื่อในระบบทะเบียนราษฎร และอาศัยในประเทศไทยเป็นเวลานานด้วย^{๔๙}

๖.๗ นักโทษและผู้ต้องขังในเรือนจำ

ครั้งหลังของเดือนพฤษภาคม มีรายงานว่า มีเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ที่ติดเชื้อโควิด-๑๙ จำนวน ๑ ราย ที่เรือนจำจังหวัดชุมพร ขณะนี้อยู่ระหว่างเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล^{๕๐} ส่วนมาตรการอื่นเพื่อป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรค เช่น การมีส่วนร่วมระหว่างกรมราชทัณฑ์กับสำนักงานศาลยุติธรรม ในการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศโดยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ และการนำระบบดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานระหว่างสองหน่วยงาน ซึ่งสามารถลดจำนวนผู้ต้องขังที่ต้องเดินทางไปศาล จาก ๓๑,๓๙๒ คน เป็น ๒๓,๖๕๗ คน^{๕๑}

^{๔๘} จาก ชาวเลหลีเป๊ะทยอยกลับเกาะหลังแห่ขึ้นมาเปิดบัญชีธนาคารบนฝั่ง-ชื่นชมแบงก์ออมสินให้ควิพิเศษ , โดย สำนักข่าวชายขอบ, ๒๕๖๓. สืบค้นจาก <https://transbordernews.in.th/home/?p=25174>

^{๔๙} จาก ไร้สัญชาติยังไร้สิทธิ เข้าไม่ถึงรัฐเยียวยา , โดย ไทยรัฐออนไลน์, ๒๕๖๓. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/news/local/1847119>

^{๕๐} จาก ไม่ปรากฏชื่อเรื่อง [เพจเฟซบุ๊ก], โดย ประชาสัมพันธ์ กรมราชทัณฑ์, ๒๕๖๓. สืบค้นจาก https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=2916380725082499&id=1331371003583487

^{๕๑} จาก MOU ศาลยุติธรรม – ราชทัณฑ์ ได้ผล การนำตัวผู้ต้องขังไปศาลลดฮวบ [เพจเฟซบุ๊ก], โดย ประชาสัมพันธ์ กรมราชทัณฑ์, ๒๕๖๓. สืบค้นจาก www.facebook.com/pg/ประชาสัมพันธ์-กรมราชทัณฑ์-1331371003583487/posts/?ref=page_internal

ต่อมาวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ กระทรวงยุติธรรมมีนโยบายผ่อนคลายการบังคับใช้มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ โดยเปิดให้มีการเยี่ยมญาติ การรับฝากเงิน และการสั่งซื้อสินค้า ซึ่งจะเริ่มในวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ โดยมีแนวทาง เช่น ก่อนเข้าเยี่ยมให้ผู้เข้าเยี่ยมลงทะเบียนล่วงหน้า เรือนจำจัดช่องสำหรับเยี่ยมญาติห่างกัน ๑.๕ - ๒ เมตร ผู้เข้าเยี่ยมต้องผ่านการวัดอุณหภูมิและสวมหน้ากากอนามัย ให้เจ้าหน้าที่สวมอุปกรณ์ป้องกันใบหน้า (face shield) ให้เรือนจำทำการรับฝากสิ่งของและจัดให้มีแอลกอฮอล์ไว้ให้บริการและให้ทำความสะอาดสถานที่สำหรับเยี่ยมทุกครั้งหลังการเยี่ยมแต่ละรอบ รวมทั้งให้เรือนจำหรือทัณฑสถานแต่ละแห่งจัดทำแผนและขั้นตอนในการปฏิบัติงานเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมโรคติดต่อจังหวัดที่เรือนจำหรือทัณฑสถานนั้นตั้งอยู่^{๕๒}

๗. บทวิเคราะห์และข้อคิดเห็น

ช่วงครึ่งหลังของเดือนพฤษภาคม พบว่าจำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่มีจำนวนต่ำกว่า ๑๐ คนโดยเฉลี่ย รัฐบาลใช้มาตรการผ่อนคลายระยะ ๒ และมีความพยายามแก้ปัญหาการเข้าไม่ถึงมาตรการเยียวยาของบางคนกลุ่มเพิ่มขึ้น รวมทั้งได้คำนึงถึงผลกระทบอื่นอันเนื่องจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ และมาตรการของรัฐที่เกี่ยวข้องอยู่บ้าง เช่น ปัญหาทุพโภชนาการในเด็กช่วงปิดเทอมนาน และการศึกษาของเด็กในช่วงปิดเทอมและการเตรียมการช่วงเปิดเทอม เป็นต้น กระนั้นพบว่ามีผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนอยู่บ้าง ดังนี้

๗.๑ มาตรการจ่ายเงินชดเชยรายได้ (๕,๐๐๐ บาท) และมาตรการอื่นที่คล้ายกัน รัฐบาลได้พยายามแก้ไขปัญหาและเร่งรัดการจ่ายเงินให้ผู้มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือ รวมทั้งขยายกลุ่มเป้าหมายมาอย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงพบว่าผู้ได้รับผลกระทบบางกลุ่มไม่อาจเข้าถึงมาตรการดังกล่าวได้ เช่น คนไร้บ้าน คนไม่มีสัญชาติไทย ซึ่งมีชื่อในระบบทะเบียนราษฎรและอาศัยในประเทศไทยเป็นเวลานาน

๗.๒ รัฐบาลและกระทรวง พม. ควรพิจารณามาตรการช่วยเหลือคนไร้บ้าน และคนไม่มีสัญชาติไทย ที่มีชื่อในระบบทะเบียนราษฎรและอาศัยในประเทศไทยเป็นเวลานานในรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อประกันว่ากลุ่มคนดังกล่าวจะเข้าถึงความช่วยเหลือตามความจำเป็นในการดำรงชีพและด้านสุขภาพเนื่องจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙

๗.๓ แนวทางของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในช่วงปิดเทอม (ทางออนไลน์ ทางไกลผ่านดาวเทียม) ไม่ได้มีการสื่อสารให้ชัดเจนเพียงพอว่านักเรียนทุกคนต้องเข้าเรียนหรือไม่ ทำให้เด็กและครอบครัวมีความกังวล และหลายคนได้พยายามจัดหาอุปกรณ์การเรียน (ทีวีดิจิทัล สมาร์ทโฟน) อันเป็นการเพิ่มภาระปัญหาทางการเงินให้แก่เด็กและครอบครัวมากขึ้น

^{๕๒} จาก กรมราชทัณฑ์ เปิดให้เยี่ยมผู้ต้องขัง!!! [เพจเฟซบุ๊ก], โดย ประชาสัมพันธ์ กรมราชทัณฑ์, ๒๕๖๓. สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/1331371003583487/photos/a.1340332876020633/29325324868/>

๗.๔ การแก้ปัญหาทุพโภชนาการในเด็ก โดยเฉพาะเด็กที่ต้องพึ่งพิงอาหารกลางวันจากโรงเรียน เช่น เด็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เด็กที่ยากจนและยากจนที่สุด เด็กกลุ่มชาติพันธุ์ ฯลฯ ที่ไม่ได้รับเงินสนับสนุนจาก กสศ. ยังมีแนวทางไม่ชัดเจน มีรายงานเพียงการจัดสรรเงินไปที่โรงเรียน แต่ยังไม่มีความชัดเจนว่าเงินดังกล่าวจะใช้เพื่อจัดหาอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ และอาหารนั้นจะไปถึงเด็กที่เป็นกลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริงในช่วงปิดเทอม

๗.๕ ข้อกำหนดให้คนที่อาศัยในจังหวัดชายแดนภาคใต้ต้องลงทะเบียนซิมการ์ดของโทรศัพท์มือถือแบบจดจำใบหน้า หรืออาจถูกระงับสัญญาณมือถือหากไม่ดำเนินการภายในเดือนเมษายน อาจคำนึงถึงความจำเป็นและความได้สัดส่วนระหว่างการรักษาความมั่นคงและการป้องกันปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ กับการดูแลสุขภาพ การป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคโควิด-๑๙ เนื่องจากอาจทำให้ผู้ถูกระงับสัญญาณมือถือมีอุปสรรคในการเข้าถึงข่าวสารที่จำเป็นในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดดังกล่าว

สำนักเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน

๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๓